

LATVIJAS NACIONĀLĀ AKREDITĀCIJAS PADOME

☒ Brīvības 55, 2.korpuss, Rīga LV 1010 ☎ +371 67373051, Fakss: +371 67362990, e-pasts: administracija@latak.lv

LATVIJAS NACIONĀLĀS AKREDITĀCIJAS PADOMES SĒDES PROTOKOLS Nr. 2016-2

Rīgā, Brīvības ielā 55, 506.telpā

2016. gada 16. decembris

Sēde notiek: 2016. gada 16. decembrī
Sēdes sākums: plkst.11:00
Sēde slēgta: plkst.12:30

Sēdi vada: Ekonomikas ministrijas valsts sekretāra vietniece, Latvijas Nacionālās akreditācijas padomes (turpmāk LNAP) priekšsēdētāja Zaiga Liepiņa

Sēdē piedalās:

Padomes locekļi:

- O. Veilande, *SIA „Standartizācijas, akreditācijas un metroloģijas centrs” Latvijas Nacionālais akreditācijas birojs (LATAK)*, LNAP priekšsēdētājas vietniece;
- I. Apsīte, *Ekonomikas ministrija*;
- K. Būmanis, *Latvijas testēšanas laboratoriju asociācija*;
- A.Cars, *Latvijas Darba devēju konfederācija*;
- V. Gedrovics, (pilnvarojums pārstāvēt), *SIA „Latvijas nacionālais metroloģijas centrs”*;
- J. Pēkale, *Tehnisko ekspertu asociācija*;
- I. Pilmanis, *SIA „Standartizācijas, akreditācijas un metroloģijas centrs” Standartizācijas birojs*;
- A. Segliņa, *Veselības ministrija*;
- G. Evardsone, (pilnvarojums pārstāvēt), *Zemkopības ministrija*;
- B. Vītoliņa, *Patērētāju aizsardzības centrs*;

Klausītāji:

- K. Paupe, *SIA „Standartizācijas, akreditācijas un metroloģijas centrs”*;
- M. Priede, *LATAK*;
- E. Šaicāns, *Ekonomikas ministrija*;
- A. Stiebre, *Ekonomikas ministrija*;
- V.Lipskis, *Ekonomikas ministrija*.

Sēdi protokolē: I. Reņģe, LATAK.

Sēdes darba kārtība

1. Ziņojums par 2016.gada prioritāšu izpildi un piedāvājums 2017.gada prioritātēm (O.Veilande)

2016.gadā bija noteiktas 3 prioritātes:

- pabeigt LATAK akreditācijas procedūru pārskatīšanu, ieviest jaunās LATAK procedūras;
- ieviest LATAK akreditācijas procesu un atbalsta informācijas sistēmu;
- turpināt sadarbību ar tirgus uzraugošajām institūcijām pilnveidošanu (2016.gada 8.jūlija Padomes protokollēmuma izpildes gaita)

LNAP locekļu diskusija un priekšlikumi.

2. LATAK neietekmējamības novērtējums – risku analīze (I.Apsīte)

LNAP locekļu diskusija un priekšlikumi

3. Akreditācija pēc LVS EN ISO/IEC 17043:2015 “Atbilstības novērtēšana. Vispārīgās prasības prasmes pārbaudei” (ieguvums tautsaimniecībai, LATAK izmaksas, tirgus aptauja par interesi akreditēties) (O.Veilande)

LNAP locekļu diskusija un priekšlikumi

4. LNAP sēdes noslēgums

Informatīvi jautājumi (O.Veilande):

- cenrāža papildināšanu attiecībā uz uzticamu sertifikācijas pakalpojumu auditoriem akreditācija pakalpojumu maksu;
- atjaunotais standarts ISO/IEC 17011 "Atbilstības novērtēšana - Vispārējās prasības akreditācijas institūcijām, kuras akreditē atbilstības novērtēšanas institūcijas";
- akreditācijas loma ārējās tirdzniecības veicināšanā.

1

LNAP sēdes atklāšana un darba kārtības apstiprināšana

Z. Liepiņa atklāj padomes sēdi un iepazīstina klātesošos ar darba kārtību, kura tika izsūtīta 13.12.2016., un aicina padomes locekļus izteikt priekšlikumus par darba kārtības grozīšanu. Padomes locekļiem iebildumu un priekšlikumu par darba kārtību nav, līdz ar to darba kārtība tiek apstiprināta.

1.§

Ziņojums par 2016.gada prioritāšu izpildi un piedāvājums 2017.gada prioritātēm

O. Veilande ziņo par 2016.gada prioritāšu izpildi un piedāvājumu 2017.gada prioritātēm.

2016.gadam tika noteiktas 3 prioritātes:

1. pabeigt LATAK akreditācijas procedūru pārskatīšanu, ieviest jaunās LATAK procedūras;
2. ieviest LATAK akreditācijas procesu un atbalsta informācijas sistēmu;
3. turpināt sadarbību ar tirgus uzraugošajām institūcijām pilnveidošanu.

O. Veilande informē, ka:

1. procedūras projekts ir izstrādāts un vairākkārtīgi apspriests ar LATAK darbiniekiem, kā arī š.g. vasarā elektroniski nosūtīts visiem Latvijas Nacionālās akreditācijas padomes locekļiem komentāru sniegšanai. Ir uzsākts process LATAK darbā izmantojamo veidlapu pilnveidei, kā arī ir izstrādātas jaunas veidlapas. Veidlapas tiek integrētas jaunajā informācijas sistēmā, kas būs pieejama visām atbilstības novērtēšanas institūcijām elektroniskajā vidē. Jaunās akreditācijas procedūras ieviešana ir ielānota vienlaicīgi ar atbalsta informācijas sistēmas ieviešanu.
2. akreditācijas procesa atbalsta informācijas sistēmu (AIS) ielānots ieviest 2017. gada 1. aprīlī, bet LATAK dokumentu vadības sistēmu (DVS) ar 2017. gada 1. janvāri.
3. ir notikušas vairākas tikšanās ar vairākām tirgus uzraudzības iestādēm, dažādās jomās, gan ar Veselības inspekciju, Radiācijas drošības centru, Patērētāju tiesību aizsardzības centru, Ceļu satiksmes drošības direkciju u.c. 2016. gadā LATAK tika saņemtas 9 sūdzības, pamatojoties uz to, tika veiktas 9 ārpuskārtas uzraudzības vizītes. 7 gadījumos informācija, kas bija norādīta sūdzībās, apstiprinājās. 2 gadījumos tika vērtēta kā būtiska neatbilstība. Piecās no ārpuskārtas vērtēšanām tika piesaistīti pārstāvji no Patērētāju tiesību aizsardzības centra un EM Būvniecības departamenta. Sadarbības veidošanai ar tirgus uzraudzības iestādēm, LATAK ir organizējis seminārus par inspicēšanas, testēšanas un kalibrēšanas, atbilstības novērtēšanas standartu, piesaistot tirgus uzraudzības iestāžu pārstāvjus. Tādā veidā nodrošinot vienotu standartu prasību interpretāciju. Ir izstrādāts Tirgus uzraudzības institūciju iesniegto sūdzību izvērtēšanas metodikas projekts.

O. Veilande informē par 2017. gada prioritātēm:

1. Ieviest atjaunoto akreditācijas procedūru un atbalsta informācijas sistēmu: 01.04.2017.;
2. Izstrādāt un ieviest jaunu LATAK tīmekļa vietni www.latak.lv: 01.04.2017.
3. Saņemt pozitīvu EA MLA auditoru komandas rekomendāciju par EA MLA parakstītāja statusa saglabāšanu LATAK: 01.11.2017.;
4. Ieviest Tirgus uzraudzības institūciju iesniegto sūdzību izvērtēšanas un t.s. "čempionisma" metodiku, notestējot to bīstamo iekārtu pārbaudes un mērīšanas līdzekļu verificēšanas jomā: 01.07.2017.

Priekšlikumi, diskusijas:

Z.Liepiņa aicina AIS notestēt no Padomes puses (tie kuri ir atbilstības novērtēšanas institūciju pārstāvji) un tikai tad, ja tā tiks atzīta par lietošanai ērtu apstiprināt. Līdz ar to Padome tiek aicināta sadarboties ar LATAK un notestēt jauno sistēmu līdz 01.03.2017.

I.Apsīte norāda, ka patreiz metodika attiecībā uz tirgus uzraudzības institūciju iesniegto sūdzību izvērtēšanu tiek izstrādāta LATAK sadarbībā ar PTAC, pārējās uzraudzības iestādes tiks uzrunātas Tirgus uzraudzības padomē.

B.Vitoliņa jautā, kad varētu tikt apstiprināta "čempionu" metodika. O.Veilande informē, ka tās varētu būt – janvāra beigās.

J.Pēkale uzrunā jautājumu par dokumentu digitalizāciju, kas atvieglotu darbu (kā piemēram skenēts dokuments ar parakstu).

O.Veilande šis jautājums būtu risināms ar Tieslietu ministriju.

Z.Liepīna aicina identificēt lietas, procedūras, kuras varētu nākotnē digitalizēt un pieaicināt Tieslietu ministriju uz diskusiju. Nākamajā sēdē varētu pieaicināt Tieslietu ministriju.

E.Šaicāns norāda, ka akreditācijas procedūras būtu nepieciešams izdiskutēt akreditācijas tehniskajās komitejās, kas tomēr vairāk saskaras ikdienā ar akreditācijas lietām.

Arī izstrādājot normatīvos aktus dokumenti tiek nodoti sabiedriskai apspriešanai. Jo plašāk diskutēts, jo labāks gala dokuments.

Nolemts:

- Pieņemt zināšanai informāciju par 2016.gada prioritāšu izpildi un apstiprināt 2017.gada prioritātes.
- EM un LATAK izrunā jautājumu par Padomes iesaisti AIS lietošanā.
- LATAK līdz 01.03.2017. notestē ar Padomi AIS.
- “Čempionisma” metodikas izstrādē iesaistīt arī pārējās Tirdzniecības uzraudzības iestādes, LATAK noprezentēt nākamajā Tirdzniecības Uzraudzības Padomē izstrādāto metodikas projektu.
- Apsvērt iespēju nākamajā LNAP sēdē iekļaut jautājumu par akreditācijas procesa dokumentu digitalizāciju.

2.§

LATAK neietekmējamības novērtējums – risku analīze (I. Apsīte)

I.Apsīte informē LNAP locekļus, ka 2016.gada nogalē norisinājās LNAP Komiteja sēde, kuras ietvaros tika vērtēti LATAK neietekmējamības riski un tika secināts, ka kopumā pašreizējais LATAK statuss un ieviestās kontroles nodrošina LATAK darbības neietekmējamības prasību izpildi atbilstoši standarta LVS EN ISO/IEC 17011:2004 prasībām.

Galvenais identificētais risks iespējamiem interešu konfliktiem LATAK darbā bija SIA „Standartizācijas, akreditācijas un metroloģijas centrs” (SAMC) struktūrvienība Metroloģijas birojs, kurš arī tika atdalīts no SAMC ar 2016. gada 1. janvāri.

I. Apsīte ziņo, ka 2016. gadā tika precizēta sadarbības kārtība starp SIA SAMC un LATAK, kā rezultātā LATAK vadītājam tika piešķirtas papildu tiesības attiecībā uz finanšu un personāla lietām. Ievērojot minēto, LATAK ietekmējamības risks ir zems.

I. Apsīte papildus informē padomes locekļus, ka pagājušajā nedēļā Valsts sekretāru sanāksmē tika izsludināts informatīvais ziņojums par SAMC turpmāko reorganizāciju, kuras rezultātā LATAK kļūst par valsts aģentūru.

I. Apsīte ierosina apsvērt grozījumus LATAK apelācijas izskatīšanas kārtībā, lai atbilstības novērtēšanas institūcijām pirms tiesas tiktu dotas tiesības apstrīdēt tām nelabvēlīgos akreditācijas lēmumus.

Neietekmējamības komitejai LATAK ir šādi ieteikumi:

- sniegt priekšlikumus attiecībā uz LATAK apelācijas kārtību;
- aktivizēt akreditācijas nozaru tehnisko komiteju darbu;
- informēt Padomi par akreditācijas lēmumu pieņēmējiem.

Nolemts:

- Nākamajā LNAP sēdē LATAK ziņot par neietekmējamības komitejas ieteikumiem, kā tie tiek ieviesti.

3.§

Akreditācija pēc LVS EN ISO/IEC 17043:2015 "Atbilstības novērtēšana. Vispārīgās prasības prasmes pārbaudei" (ieguvums tautsaimniecībai, LATAK izmaksas, tirgus aptauja par interesi akreditēties)

O. Veilande informē, ka 2017.gada maijā tiek plānots paplašināt EA Daudzpusējās atzīšanas līguma (turpmāk - MLA) līguma tvērumu ar ISO/IEC 17043, kā rezultātā starplaboratoriju salīdzināšanas un prasmju pārbaudes organizētāju izsniegtie pārskati tiks starptautiski atzīti. 2016.gada decembrī LATAK veica klientu aptauju. Aptaujas anketas tika nosūtītas 255 respondentiem. Tika saņemtas 55 piecas atbildes, no kurām 8 atbilstības novērtēšanas institūcijas ir ieinteresētas akreditēties atbilstībai standarta ISO/IEC 17043 prasībām. Ņemot vērā, ka patreiz MK noteikumos Nr.1059 LATAK nav noteikts valsts deleģējums akreditēt atbilstības novērtēšanas institūciju kompetenci atbilstībai ISO/IEC 17043 prasībām, nepieciešams veikt grozījumus MK noteikumos Nr. 1059. Ievērojot minēto, LATAK aicina LNAP locekļus atbalstīt valsts deleģējuma paplašināšanai LATAK darbībā.

2017.gada oktobrī EA Padomes nozīmētā auditoru komanda izvērtēs LATAK kompetences atbilstību ISO/IEC 17011 un citām starptautiskajām prasībām septiņās jomās. LATAK pastāv iespēja pieteikt novērtēt LATAK kompetenci ISO/IEC 17043 prasībām oktobrī plānotās EA MLA novērtēšanas laikā. EA MLA Padomes lēmums par EA Daudzpusējās atzīšanas līguma parakstītāja statusa saglabāšanu 7 EA MLA jomās un paplašināšanu ISO/IEC 17043 jomā varētu tikt pieņemts 2018.gada maijā.

M.Priede informē, ka LATAK jau 10 ekspertus apmācījis pēc jaunā standarta, procedūra vēl būtu jāapspriež tehniskajā komitejā.

Pirekšļikumi, diskusijas:

E.Šaicāns norāda uz neskaidrajiem jautājumiem - vai šīs jomas ieviešana neietekmēs finansiāli citas LATAK jomas, interešu konflikta neesamība, vai aptaujātās institūcijas izpratušas, ko nozīmē akreditācija pēc šī standarta (t.i. akreditācijas esamība nenozīmēs, ka laboratorijas varēs neveikt starplaboratoriju salīdzināšanu).

O.Veilande norāda, ka LATAK jaunās jomas ieviešana neradīs papildus izmaksas.

Nolemts: Atbalstīt jaunās jomas ieviešanu, rīkot semināru 2017. gada sākumā, lai informētu ieinteresētās puses par standartu LVS EN ISO/IEC 17043:2015 "Atbilstības novērtēšana. Vispārīgās prasības prasmes pārbaudei", tad virzīt attiecīgos normatīvos aktus uz apstiprināšanu.

4.§

LNAP sēdes noslēgums

Vispārēja informācija

- LATAK cenrāža papildināšana ar maksu par akreditācijas pakalpojumiem uzticamu sertifikācijas pakalpojumu auditoru jomā;

Z.Liepiņa vērš Padomes uzmanību uz to, ka cenrādis netiek mainīts, bet tiek papildināts ar jaunu jomu, kurai ir specifiskas nianšes.

- atjaunotais standarts ISO/IEC 17011 "Atbilstības novērtēšana - Vispārējās prasības akreditācijas institūcijām, kuras akreditē atbilstības novērtēšanas institūcijas";

O.Veilande informē Padomi par standarta pārskatīšanu un tā apstiprināšanas laika grafiku.

- akreditācijas loma ārējās tirdzniecības veicināšanā

Z.Liepiņa aicina Padomi iepazīties ar prezentāciju un jautājumu gadījumā vērsties EM vai LATAK.

Sēde tiek slēgta.

Latvijas Nacionālās akreditācijas padomes
priekšsēdētāja

Z. Liepiņa

Protokolēja

I. Reņģe